

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **A. M.**, bývajúcej v B., zastúpenej A., so sídlom v B., v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. I. S., PhD., proti odporcovi **Katastrálnemu úradu - Správe Katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu**, so sídlom v Bratislave, Ružová dolina 27B, **o vytýčenie užívacích hraníc a vyhotovenie geometrického plánu**, vedenej na Okresnom súde Bratislave III pod sp. zn. 14C 40/2002, o dovolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 25. novembra 2009 sp. zn. 15Co 448/2008, 15Co 449/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie navrhovateľky **o d m i e t a .**

Odporcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava III (súd prvého stupňa) rozsudkom z 8. apríla 2008 č. k. 14C 40/2002-232 zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľka domáhala, aby súd uložil odporcovi povinnosť vytýčiť užívacie hranice - vyhotoviť geometrický plán parciel č. X, X a X, pôvodne parciel č. X a X, zapísaných na LV č. X katastrálne územie V., obec B. - miestna časť V., okres B., na Správe Katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Podľa súdu prvého stupňa navrhovateľka odôvodnila svoj návrh skutočnosťou, že odporca sa s ňou nechcel dohodnúť na odňatí časti parcely č. X- chodník, ktorú žiadala odčleniť od parciel č. X, X, X, nakoľko uvedenú nehnuteľnosť nikdy neužívali a ani nikdy nevlastnili jej právny predchodcovia, preto ju nemohla ani vydržať a nemôže byť ani predmetom dedičského konania. Tvrdila, že na základe správneho zamerania môže správa katastra zrušiť doterajší zápis

pozemkov a založiť nový list vlastníctva, ktorým by boli vyriešené uvedené pochybenia a zápis by zodpovedal skutočnému stavu tak, ako nehnuteľnosť užívali právni predchodcovia. Súd prvého stupňa vychádzajúc z § 18 ods. 2 písm. e/ a § 19 písm. c/ zákona č. 162/1995 Z. z. (katastrálny zákon) dospel k záveru, že povinnosť vytýčiť hranice, vyhotoviť geometrické plány majú vlastníci a iné oprávnené osoby v zmysle citovaného zákona, a nie odporca, nakoľko do činnosti správy katastra nespadá vyhotovovanie geometrických plánov ani vytýčenie hraníc pozemkov v teréne, ale správa katastra len kontroluje geodetické a kartografické činnosti a overuje geometrické plány. Z tohto dôvodu súd prvého stupňa návrh ako nedôvodný zamietol. Náhradu trov konania súd úspešnému odporcovi (§ 142 ods. 1 prvá veta O.s.p.) nepriznal, pretože si žiadne trovy neuplatnil.

Krajský súd v Bratislave (odvolací súd) rozsudkom z 25. novembra 2009 sp. zn. 15Co 448/2008, 15Co 449/2008 na odvolanie navrhovateľky rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Ďalšími výrokmi tohto rozsudku odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa z 8. apríla 2008 č. k. 14C 40/2002-231, ktorým bolo zastavené konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva voči pôvodnej odporkyňi 2/ A. B. a náhradu trov odvolacieho konania tejto účastníčke nepriznal. Odvolací súd vo vzťahu k potvrdzujúcemu rozsudku mal za to, že súd prvého stupňa po riadne vykonanom dokazovaní dospel k správne právnemu záveru a vo veci aj správne rozhodol. V zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. sa v celom rozsahu stotožnil aj s odôvodnením napadnutého rozsudku, na ktoré poukázal. Aj podľa odvolacieho súdu povinnosť vytýčiť užívacie hranice a vyhotoviť geometrický plán majú vlastníci a iné oprávnené osoby v zmysle § 19 katastrálneho zákona a nie odporca, nakoľko do činnosti správy katastra nespadá vyhotovovanie geometrických plánov, ani vytýčenie hraníc pozemkov v teréne. Správa katastra len kontroluje geodetické a kartografické činnosti a overuje geometrické plány. K námietke navrhovateľky, že v predmetnom konaní nebola vykonaná ohliadka parcely č. X - chodníka, odvolací súd poukázal na ustanovenie § 120 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, avšak súd rozhodne, ktorý z označených dôkazov vykoná. Podľa odvolacieho súdu vykonanie tohto dôkazu nemohlo mať pre rozhodnutie vo veci samej podstatný význam, nakoľko v danom prípade bolo treba vyriešiť otázku právnou a to či je možné uložiť odporcovi povinnosť uvedenú v petite návrhu. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací

súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p., uvedúc, že odporcovi žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu, čo do výroku, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na vytýčenie užívacích hraníc a vyhotovenie geometrického plánu, podala navrhovateľka dovolanie. Žiadala rozsudky oboch nižších súdov zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnila tým, že jej postupom nižších súdov bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Vadu tejto povahy videla v tom, že súd prvého stupňa, ako aj odvolací súd nevykonali ňou navrhovanú ohliadku na mieste samom, a tak nemohla dostatočným spôsobom preukázať svoje tvrdenie predložené v návrhu.

Odporca vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalovanej sa stotožnil so závermi odvolacieho súdu uvedenými v napadnutom rozsudku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania má dovolanie osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno úspešne napadnúť (len) právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, nie však v každom prípade, ale iba ak podanie dovolania pripúšťa zákon.

Zmyslom dovolania je preskúmanie napadnutého rozhodnutia – v prípadoch stanovených zákonom – z hľadiska v zákone určených dovolacích dôvodov a dosiahnutie nápravy tam, kde

rozhodnutie napadnuté dovolaním nemôže obstať z aspektu opodstatnenosti v dovolaní uplatneného dovolacieho dôvodu. Dovolanie je v uvedenom vymedzení zároveň procesný prostriedok (nástroj), ktorým zákon vytvára účastníkovi konania procesnú možnosť, aby v prípadoch (a za podmienok) v zákone uvedených spochybnil opodstatneným uplatnením dovolacieho dôvodu správnosť konania alebo rozhodovania odvolacieho súdu a dosiahol nápravu väd alebo nesprávností napadnutého rozhodnutia.

Mimoriadna povaha dovolania v rámci systému opravných prostriedkov sa prejavuje aj v tom, že účastník konania nemôže úspešne podať dovolanie z akéhokoľvek dôvodu, ale len z dôvodu uvedeného v zákone (z tzv. dovolacieho dôvodu). Občiansky súdny poriadok upravuje tri samostatné dovolacie dôvody. Podľa ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dovolanie možno odôvodniť len tým, že: a) v konaní došlo k vadám uvedeným v ustanovení § 237 O.s.p., b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Treba dodať, že dovolací súd je viazaný uplatneným dovolacím dôvodom, vrátane toho, ako ho dovolateľ obsahovo vymedzil; dovolacie dôvody neposudzuje podľa toho, ako ich označil dovolateľ, ale podľa ich obsahu. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a nemožno sa ním úspešne domáhať revízie skutkových zistení súdov nižších stupňov ani výsledkov nimi vykonaného dokazovania; dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. V zmysle ustanovenia § 238 ods. 1 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné aj proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. Dovolanie je tiež prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.).

Nakoľko je v prejednávanej veci dovolaním napadnutý rozsudok, ktorým odvolací súd *potvrdil* rozsudok súdu prvého stupňa (pričom vo svojom výroku prípustnosť dovolania nevyslovil), a nejde o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p., a v tejto veci nebolo dovolacím súdom vydané predchádzajúce rozhodnutie, je nepochybné, že prípustnosť dovolania navrhovateľky z ustanovenia § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. vyvodit' nemožno.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O. s. p., ktoré ukladá dovolaciemu súdu povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., dovolací súd sa neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným.

So zreteľom na obsah dovolania sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či postupom nižších súdov nebola navrhovateľke odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Podľa § 237 písm. f/ O. s. p. dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia je taký vadný postup súdu v občianskom súdom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatniť procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O. s. p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom a týmto postupom odňal účastníkovi konania procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Napríklad môže ísť o právo predniesť (doplniť) svoje návrhy, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo zhrnúť na záver neodročovaného pojednávania svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci.

Dovolaiteľka videla vadu tejto povahy v tom, že nižšie súdy nevyhoveli jej návrhu na vykonanie dôkazu - ohliadky na mieste samom, takže nemohla dostatočne preukázať svoje tvrdenia uvedené v návrhu na začatia konania.

Občiansky súdny poriadok ukladá účastníkom konania povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd ale rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (porovnaj § 120 ods. 1 druhú vetu O.s.p.), nie účastníkov konania. Najvyšší súd Slovenskej republiky už v uznesení z 26. marca 1992 sp. zn. 4 Cdo 6/92 (R 37/1993) vysvetlil, že prípadné nevykonanie určitého dôkazu môže mať za následok len neúplnosť skutkových zistení (vedúcich k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), nezakladá však procesnú vadu v zmysle § 237 O.s.p.: „Nevykonanie dôkazov navrhnutých účastníkom nie je postupom, ktorým súd odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom“. Z uznesenia z 27. novembra 1997 sp. zn. Obdo V 56/98 (R 125/1999) vyplýva, že ak súd v priebehu konania nevykoná všetky dôkazy navrhované účastníkmi, resp. vykoná iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 písm. f/ O.s.p. nie je prípustné, lebo nemožno to považovať za odňatie možnosti konať pred súdom a za znemožnenie uplatnenia procesných práv, ktoré účastníci mohli uplatniť a boli v dôsledku nesprávneho postupu súdu z nich vylúčení.

Nevykonaním navrhovateľkou navrhovaného dokazovania nedošlo teda k odňatiu jej možnosti konať pred súdom. Žiada sa ešte uviesť, že odvolací súd vo svojom rozsudku riadne uviedol i dôvody, pre ktoré spomínaný dôkaz - ohliadku na mieste samom - nevykoná, takže odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu aj v tejto časti spĺňa parametre zákona na odôvodnenie rozsudku (§ 157 ods. 2 O.s.p.) a existencia vady v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. je i v tejto spojitosti vylúčená.

Tvrdenie navrhovateľky o neúplnosti vykonaného dokazovania je vo svojej podstate tvrdením, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; dovolaiteľka teda v skutočnosti uplatňuje dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.

Ide tu síce o relevantný dovolací dôvod, ale v tom zmysle, že ním možno odôvodniť dovolanie, ktoré je procesne prípustné, tento dôvod sám osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania uvedenej v § 237 O.s.p.). I keby tvrdenia dovolateľky boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľkou vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p.

Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodiť z ustanovení § 238 O.s.p. a v dovolacom konaní nevyšlo najavo, že by konanie na súdoch nižších stupňov bolo postihnuté niektorou z vád uvedenou v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľky podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní procesne úspešnému odporcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti navrhovateľke, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd mu však náhradu trov konania nepriznal, nakoľko nepodal návrh na uloženie tejto povinnosti navrhovateľke (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 2. augusta 2012

JUDr. Milan D e á k , v. r.
predseda senátu

Za správnosť:

Hrčková Marta